

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnništvo v
Katoliški Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izven
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 — h
četrt 6 — h
mesec 2 — h

V upravnštvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 — h
četrt 5 — h
mesec 1 — h

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Štev. 181.

V Ljubljani, v petek, 8. avgusta 1902.

Letnik XXX.

Liberalno gospodarstvo.

Velike Lašče, Št. Lenart itd. — to so majhni vzorci za liberalno gospodarstvo, kateri kažejo, da je tudi na Slovenskem mogoče z liberalizmom doseči temu gospodarstvenemu nazoru primerne uspehe.

A poglejmo v prave domovine frama-sonstva in liberalizma! Tam vidimo, da spada sleparstvo prav k bistvu liberalizma, s katerim je neločljivo zedinjeno.

Na Ogrskem so dali svobodo frama-sonstvu, moč judu in verige cerkvi. Zato koraka zdaj Ogrska na čelu vsem drugim državam s številom defraudacij. Tam defraudirajo liberalci, da je kar veselje. 178 disciplinarnih preiskav je bilo treba kar naenkrat dvigniti, in sicer proti vsemogočnim vladnim osebam. Zlate grade so si obečali Mažari od tega, da vzamejo cerkvi matrike in jih izroče temeljito liberalnim matričarjem. Zdaj so morali čez 400 korektur izvesti in 27 jih je kaznovanih zaradi nerednosti. A kaj to? Ljudstvo plačuje, liberalci pa ukazuje. Vse prejšnje liberalne umetnosti je prekosil škandal v So-botki. Tu so defraudirali kar deset milijonov. Mestne dohodke so si kar razdeljevali, in bi bili pripravili mesto do bankrota, če ne bi bila slednjič vlada prisiljena, da jih odstavi od blagajne.

Na Francoskem je liberalizem do-zorel do zrelih sadov. Jasno je, da je ves vrišč proti kongregacijam in proti cerkvi pravzaprav le ropot, kateri naj pregluši glasni krik števil, ki vpije iz državnih financ. Preglejmo nekoliko te številke!

Liberalizem očita katoličanstvu pred vsem vedno, da slednji duši podjetnost. Na Francoskem se je pokazalo, kako napreduje podjetnost pod liberalnimi kričaji. L. 1900 je znašal uvoz v Francijo 4.408.830.000 frcs, izvoz pa 4.078.320.000 frcs. Francija ima torej deficit okroglih 330 milijonov. Ali bi ne bilo bolje, tiste narodne sile, ki se izrabljajo v boju proti cerkvi, porabiti za

plodno delo v korist narodnemu blago-stanju?

Še žalostnejši je pogled v notranje dr-žavno gospodarstvo. Izdatki rastejo zadnja leta grozovito hitro. Od leta 1896 sem so se pomnožili državni izdatki za 1500 mili-jonov. In sicer je bilo vseh izdatkov skupaj 3.547.863.008 frankov. Vsa protinaravnost liberalnega sistema se vidi v tem, da je največji izdatek za obresti dolga namreč celih 1.525.653.162 frcs. Kako ogromna svota je to, se razvidi iz tega, da še celo armada stane le 659.237.000 frcs., mornarica pa 312.776.332 frcs. In to je um-ljivo, kajti francoska država je dolžna zla-temu teletu nič manj kot 31.094.356.744 frcs. Ta vsota pomeni za državo popolno suž-nost od onega, ki ima glavni del tega ka-pitala, in ta je — jud Rothschild. On sam vleče letnih obresti od države okoli 500 mi-lijonov frcs. Tako torej dobi on sam skoro za tretjino več, kakor stane vsa velikanska francoska mornarica.

O tem se ne upa nihče govoriti. Pač pa frama-soni, ti hlapi mejnarodnega ju-dovstva, vsako leto predlagajo v zbornici, da naj se črtajo iz državnega proračuna iz-datki za cerkvene potrebe. Pri tem govoré, kakor bi bili ti izdatki krivi vsega zla. Tudi slovenski liberalci so se navadili te pesmi in nam jo pevajo s hripavim gla-som revmatičnega papagaja dan na dan. In koliko znašajo ti izdatki za cerkev? Celih 48 milijonov! To je v primeri z drugimi pač nizka vsota. Rothschild jo lahko dá za miloščino kakor en krajcar.

Proračun za leto 1902 izkazuje izdat-kov 3.604.415.197 frcs. in dohodkov 3.604.561.268 frcs. To bi ne bilo tako slabo, če bi bilo res. A še nikdar niso davki tako zaostajali, kakor zdaj, ko je ljudstvo od davčnega vijaka že tako izsesano, da se dá komaj še kaj dobiti od njega.

Republikanec Ribot je naravnost po-vedal v zbornici, da stoje te številke le na papirju. V resnici bo letos Francija imela primanjkljaja do 200 mil. frankov.

Liberalci so skrbeli, da so prišle najiz-datnejše javne naprave v roke kapitalistov. Francija ima železnice v dolžini 37.909 km. A največji del je v rokah osmih bo-gatih delniških družb. Te dero deželo, kar morejo.

Skupnih brutto-dohodkov so imele leta 1900 1.503.577.413 frcs. Država bi morala gledati, da dobi v svoje roke te dohodke. A to je pod sedanjimi vladami nemogoče, ker so te družbe v rokah istih kapitalistov, pri katerih je država zadolžena. Tako n. pr. ima francoska severna železnica čistega do-bička 105 milijonov frankov. Akcije je pa pokupil vse Rothschild, tako da je železnica z vsem dobičkom njegova.

To je resnično stanje narodnega gospo-darstva na Francoskem. Iz tega je pa tudi umljivo, zakaj da so se zdaj vsi življi zdru-žili v besen boj proti katoliški stranki. Zlasti vlada izkusa zdaj vneti vse strasti proti sa-mostanom, zato da zakrije grozni gmetni polom, katerega krivda leži na njej. Ministri hodijo po deželi, žandarji in judje jim plo-skajo, ko rohne proti — usmiljenim se-stram.

In to je vse le zato, ker se kato-ličani niso zedinili v eno složno politično stranko, ki bi pometala sleparje ljudstva z njihovih zla-tih prestolov. Nauk tudi za nas!

Szell in nagodba.

Neki ogrski liberalni list je te dni silno prijemal ministerskega predsednika Szella radi njegove velike „popustljivosti“ napram Avstriji. Včeraj pa se je oglašil oficialni or-gan ogrske vlade »Magyar Nemzet« ter daje liberalnemu listu hud ukor. Vladni organ pravi mej drugim: »Ta list ničesar noče vedeti, da je ministerski predsednik Szell odložil odpravo italijanske vinske klawzule ad calendae graecas. To ni res. Dalje ni res, da bi bil Szell pritrdil kakim določbam gledé ureditve veterinarstva, ki bi kakorkoli ovirale svobodni promet z živino. Odkodi zajema ta list vest, da je

ministerski predsednik dovolil, da se ca-rinske postavke na žito kar naj-bolj omeje, in sicer tako, da ne zagotavljajo več nobenega varstva. To je brezmejna drznost časopisa, ki si upa ministerskemu predsedniku kaj takega očitati«. — Komu naj pač verujemo? Ali govori resnico libe-ralni list in jo vladni organ skuša le pri-kriti? Dvomimo. Mož je pri dogovorih z avstrijsko vlado bržkone toliko dosegel, da se mu ni treba bati tožbe Mažarov.

Protestanški glas o prodiranju pruskih pastorjev v Avstrijo.

Zelo uničevalno sodbo izreka nad pro-testanškimi pastori v službi proćodrimskega gibanja v Avstriji znana protestanška »Vat. Volksztg.« Piše namreč mej drugim: »Kaj neki naj iščejo naši nemški pastori v Av-striji! Je-li pri njih doma vse v najboljšem redu, da so šli obdelovat drugo njivo? Kaj neki prinašajo ljudstvu? Najprej seveda boj! So-li za to delo zadostno legitimirani s cve-točimi sadovi svojega dela? Imajo li ti ljudje tudi moč in voljo, vztrajati v težkih bojih, ki jih povzročajo, in ki tudi ne iz-ostanejo na gospodarskem polju, ter jih iz-vojevati do konca?« — Potem list dokazuje tem mladim pruskim pastorem, da nikakor ni v korist ne tujim, ne domačim jim od-kazanim delokrogom, ako povsodi izgotove le polovično delo, in da treba poskrbeti naj-prej temeljito za svoje stvari, potem se še le vmešavati v druge. — Imenovani prote-stanški list torej že s stališča protestantizma obsoja romanje mladih pastorjev iz rajha na avstrijska tla.

Combes se boji ljudstva.

Včerajšnja brzozavka iz Pariza nam je javila senzančno vest, da se je jela francoska Combesova vlada umikati pred enerĝijo za-početega katoliškega gibanja. Combes je na-ročil vsem podrejenim organom, naj za sedaj ne nadaljujejo z zatvar-janjem redovnih šol. Izmej pri-bližno 3000 takih šol jih je doslej zatvor-

LISTEK.

Spomini na sv. deželo.

Piše Ivan Knific.

(Dalje.)

Davno davno so že minoli časi, ko sta vladala v Jeruzalemu mogočna kralja David in njegov sin Salomon. Prišli so sovražniki, razrušili mesto do tal in razkropili judovsko ljudstvo. Vendar pa je mesto Jeruzalem še vedno ostalo središče in ognjišče judovskega naroda. Še sedaj je to mesto ona točka, ka-mor teži večina novodobnih Judov, vsaj pra-vovernih. Jeruzalem je še dandanašnji — judovsko mesto.

To resnico nam dokazujejo uradne šte-vilke. Ko so pred več leti šteli prebivavce jeruzalemske, so jih našli 42.000, in med njimi je bilo Judov — 28.000, torej baš dve tretjini. Res, da se je od onih časov prebi-vavstvo pomnožilo tako, da sedaj cenijo Je-ruzalem na 60.000; vendar pa moramo po-misliti, da je obenem naraslo tudi število Judov. Z mirno vestjo lahko rečemo, da, če v Jeruzalemu ni dve tretjini Judov, več jih je pa gotovo kot polovica.

V zadnjih desetletjih je namreč v Ev-ropi nastala posebna družba, takozvani »Sio-nisti«, katerih geslo je: Palestino Judom!

To društvo dela z vsemi silami na to, da bi kolikor mogoče veliko Judov spravilo v Palestino nazaj, da bi ta dežela zopet v pravem pomenu besede postala judovska. Nakupilo je tamkaj bogata in obširna pose-stva ter jih razdelilo med Jude. In res se je precejšnje število Abrahamovih potomcev vrnilo v svojo prvotno domovino. Zlasti mnogo jih je prišlo z Ruskega, ker jim Rusi preveč stopajo na prste.

Tudi bogati Judje so mnogo storili za svoje revnejše rojake. Posebno se odlikujeta milijonarja Sir Mozes Montefiore in baron Rotšild. Založila sta sila mnogo denarja; se-zidala sta v Jeruzalemu mnogo zavetišč, si-rotišnic, bolnišnic in drugih dobrotelčnih za-vodov, v katerih se zastoj preživlja na ti-soče revnejših Hebrejcev.

Turška vlada se na vse kripilje brani teh Judov. Izdala je zelo stroge postavbe zo-per nje in je tako zaprečila, da se krivo-nosci še bolj ne selijo v Palestino. To pri-seljavanje Judov pa boleha še na drugi bo-lezni. Jud je trgovec, ki razume svojo stvar kot nihče drugi. V Evropi se mu zelo do-bro godi: on kupuje z vsem mogočim in ob enem goljufa in odira kristjane. Kako naj pa kupuje in slepari v Palestini? Svojega rojaka ne sme, pa tudi ne more goljufati. In kaj naj počne množica trgovcev, ko pa nima nikogar, komur bi prodajala! Zato velike

trume zopet zapuščajo Palestino in se vra-čajo v Evropo.

V sveti deželi sem opazil nekaj, česar v Evropi ne opaziš nikjer: Judje se pečajo tamkaj tudi z rokodelstvom, da, celo s polje-delstvom. V Jeruzalemu sem videl mnogo čevljarjev, kovačev, mizarjev itd., katere sem na prvi pogled spoznal kot pravcate potomce Abrahamove. Zunaj mesta pa so baje kar cele naselbine Judov, ki obdelujejo polje in vinograde. Neverjetno, pa resnično!

Če hodiš po mestu, zagledaš pri vsa-kem koraku pristnega Hebrejca. To so Vam prikazni, da si bolje izraženega judovskega tipusa ne morete misliti. Nos imajo zakriv-ljen kot ptičji kljun; vse poteze njih obraza so take, da jih vsak otrok takoj spozna kot Jude. In da še bolje kažejo svoj narodni značaj, puste, da jim zraste dolga mršava brada in dolgi nepočesani lasje; ob sencih pa imajo one značilne kodre, vsled katerih se nam studijo že pri prvem pogledu. Da središ takega Juda, začuti tvoj nos neki ne-prijeten duh po česnju in čebuli. Obledo, zlasti še dolgo vrhnjo suknjo, ki jim sega skoraj do peta, in ki se imenuje kaftan, imajo umazano, kot pri nas najslabši berači. Skratka: v Jeruzalemu še le vidiš Jude v vsi njih nesnagi in umazanosti; mila in vođe najbrže niti ne poznajo ne.

Eno dobro lastnost pa imajo vendarle

jeruzalemski Judje, da so namreč verni, da se strogo drže Mozesove postavbe. Da vidiš Juda, ki prebira hebrejsko sveto pismo, ni v Jeruzalemu nič posebnega. Da tem bolj spoznamo njih versko gorečnost, idimo k takozvanemu »zidu žalovanja« in opazujemo jih pri molitvi.

Od starodavnega judovskega templja je preostal samo visok zid, kamor hodijo pravo-verni Izraelci, da jokajo in zdihujejo za nek-danjim svetiščem; odtod je »zid žalovanja« dobil svoje ime. Zid je sila visok, sezidan iz mogočnih rezanih kamnov. Nekateri so po 4—5 metrov dolgi in en meter visoki! Kako veličastno je bilo pač nekdanje to zi-dovje, če se čudimo že temu slabemu pre-ostanku!

Vsako popoldne se tukaj zbirajo verni Judje obojega spola. V dolgi vrsti se posta-vijo in obrnejo proti zidu. V rokah drže starodavne, hebrejsko pisane molitvene knji-žice. Zatopljeni v molitev nas niti ne opa-zijo. Ko se naveličajo brati iz knjižic, začno jokati kot mali otroci, poljubljati trdo ka-menje, da, nekateri si celo ob zidu drgnejo svoje lice. Nam se njih vedenje zdi seveda zelo smešno, Judje pa to delajo resno, iz verskega prepričanja.

(Dalje prih.)

jenih šole — 380. V prvi vrsti je proti zatvarjanju predsednik Loubet sam, kar se razvidi iz tega, da v njegovem domačem okraju še niso zatvorili nobene kongregacijske šole. Isto so znali doseči tudi mnogi precej levičarski poslanci za svoje volivne okraje. Min. predsednik sam se sedaj izgovarja — na druge. Ko so minule dni prišli k njemu nekateri nacionalistiški poslanci pariški ter se odločno pritožili nad zatvortvijo šole v Rue Saint Roch, odgovoril jim je Combes enostavno: »Nisem natančneje poučen. Mogoče, da so se motili gotovi prefekti; za to mene zadene nikakr krivda«. Takoj nato je pa takoj namignil, da se morda v oktobru zopet otvori imenovani zavod, rekoč: »Za sedaj poverite vodstvo zavoda svetnim učiteljicam. Pogledati hočem, če je mogoče pri državnem svetu osnovati nove oddelke, da bi se rešilo 13000 prošelj za avtorizacijo.« Pomniti pa treba, da bo državni svet, četudi še tako pospeši delo, potreboval več mesecev, da nad eno leto, predno bo izgotovil vse ogromno delo, in torej pač ni mogoče, da bi se z oktobrom že zopet otvorili sedaj zatvorjeni zavodi. Zaradi tega je posl. Berry prav dobro pripomnil na Combesove besede: »Recite raje, da ste izpočetka postopali z vso surovo silo v Parizu, Lyonu in Saint Etienne, sedaj si pa ne upate izvršiti svojih sklepov.« — Iz vsega vladnega postopanja se razvidi, da so to premirje v gonji proti redovnim šolam povzročile le mnogobrojne izjave, demonstracije, peticije itd. užaljenega ljudstva, in da je torej silno umestno, če se še nadaljuje. In zato bodo brezdvomno poskrbeli voditelji, kot je znani Coppée, ki je rekel v svojem zadnjem govoru mej drugim: »Francijo hočejo popolno popaganiti; danes preganjajo redovnike, jutri bodo svetne duhovnike, danes zatvarjajo samostane, jutri cerkve. Pod Loubetom nas vladajo vedno inozemski ministri. Ti internacionalci so sovražniki cerkve in ti brezbožniki so tudi brezdomovinci. Čim dalje nas bodo vladali, tem prej bo Francija lahko tarnala nad preostanki križa in meča... Naši tirani pa naj bodo previdni. Mera je polna. Po celi Franciji se duje grozoviti odmev jeze in nejevolje. Naši sovražniki so si zgradili stolp iz smodnika; le ene iskricke je treba, in uniči ga masčevalna strela.« — Takih govorov in njih učinkov se mora vlada po pravici — bati.

Armensko vprašanje in Ormanian.

Javili smo že, da je patriarh nekatoliških Armencev Ormanian, ki ima sedež v Carigradu, z vso resnobo povedal turški vladi, da se odpove časti, ker njegovi Armenci še sedaj zamačkajo, kdaj se odpravijo mnoga nasilstva, in že prete s prestopom v mohamedanstvo. Imenovani patriarh je bil svojedobno armensko-katoliški duhovnik, a je odpadel k nekatoliškim Armencem, kjer je postal konečno patriarh. Sicer imajo ti Armenci še tri druge patriarhe, mej temi enega v Jeruzalemu, toda vpliv čez mejo svoje škofije je imel le Ormanian, duhovni in svetni glavar svojega »naroda«, ki s katoliškimi sobratji noče imeti nič skupnega. Kot tak je mož seveda odgovoren sultanovi vladi in svojemu narodu. Iz tega je razvidno, da mu res ni preostajalo drugega nego podati ostavko, če se vlada noče ozirati na želje Armencev; le to je čudno, da izvoljeni patriarh poda demisijo sultanovi vladi in ne onim, ki so ga izvolili. Take nerednosti se pač morejo dogajati le tam, kjer se je raztrgala vez edinstvi.

Kar se tiče Armencev, se pač mora reči, da so najbolj zatirani narod na svetu. Vsako leto jih napadajo in more roparski Kurdi in Čerkesi, a nihče se jih ne usmili in vlada vkljub berlinski pogodbi ne gane niti z mazincem. Zahtevajo seveda predvsem avtonomijo, katere pa ne dobe tako kmalu, ker se to vprašanje sploh z lahka rešiti ne da. Gode se Armencem še mnoge druge krivice in nasilnosti, kakoršne so mogoče in umljive le pod sedanjim turškim gospodarstvom. Toda dejstvo, da prihajajo pritožbe skoro izključno le od strani patriarhata nekatoliških Armencev, nam kaže, da morajo tudi poslednji sami kolikor toliko povzročiti turško grozovitost, in sodi se, da obstoji še sedaj tajna armenska revolucionarna družba, ki hoče s silo izvesti svoj načrt.

Iz brzojavk.

Ceškonemške konference. Praški »Case« javlja, da nihče še ne misli na skupne konference zastopnikov obeh strank. Češke zahteve so označene v elaboratu poslanca Pantučka. Manj Čehi ne morejo zahtevati. Pred dohodom ministra Rezka se razgovori sploh ne prično. — H kro-nanju angleškega kralja, ki je določeno za jutrišnji dan, so došli sedaj: pruski princ Henrik s soprogo, grški prestolonaslednik s soprogo in avstro-ogrski poslanik grof Deym. — Kulturni boj v Franciji. Vladni listi taje, da bi bila ustavila vlada gonjo proti kongregacijskim šolam, in pravijo, da bo v treh ali štirih dneh izveden dekret na celi črti. Šolo v Crozonu varuje ogromna množica ljudstva. Orožniki ne morejo ničesar opraviti. — Dnev-nin ne marajo člani srbske skupščine. Skupščina je sklenila soglasno, da se v bodoče odreka dnevninam. — Zasedanje bolgarskega sobranja se završi 14. t. m. — Sagastov naslednik v Spaniji bo bržkone Moret — Srbski parlament je odgodil zasedanje do 13. novembra.

Železniški minister v Železnikih.

Iz Železnikov, 5. avg.

Danes je bila našemu trgu izvanredna, odlična čast, da je tu skoz popotoval eks-celencia železniški minister gosp. vitez Wittek, da si ogleda grajenje nove ceste od Podrošča do Petrovega brda, in da gre potem dalje čez primorsko mejo v Podbrdo, ter si ondi ogleda dela pri predoru, ki bo vezal po železnici Bohinjsko in Tolminsko dolino. Le kako tri ure poprej smo zanesljivo zvedeli za to potovanje; vendar se je v naglici poskrbelo, da se je postavil pri vходу v naš trg primerni slavalok, ki je bil nakiten z zastavami: cesarskimi, narodnimi in papeževimi, kar je predstavljalo v barvah krščansko-narodno geslo: Vse za vero, cesarja, dom! Tudi več drugih poslopij, n. pr. g. županov dom, c. k. pošta, šola (izvanredno obilno), gostilna Thaler i. d. so razobesile zastave, da bi izrazile naša domorodna in patriotska čustva. Okoli pol 1. ure popoldan se je pripeljal ekselencia v spremstvu g. sekc. načelnika g. Wurmba. Pri slavaloku sta ju pozdravila g. župan Fr. Košmelj in 1. obč. svetovalec nadučitelj Jos. Levičnik. (Ostali gg. odborniki so se bili — žal! — nekoliko zakasnil.) Ekselencia g. minister in njegovi g. spremljevalci sta izstopila iz voza, in se je prvi s laskavimi besedami najljubneje zahvalil za prijazen poklon in pozdrav. Ekselencia g. minister se je tudi zelo hvalno izrazil o lepoti doline, o razvitem poljedelstvu itd. Po sprejemu se je peljal potem polagoma skozi trg in prav prijazno odzdravljaj mnogostranske pozdrave. Se nekaj smo srčno želeli: Radi bi bili pozdravili visokega gosta tudi z gromovitim streljanjem, v čimur so naši ljudje, — to se jim mora že priznati, — posebni mojstri; a — dovoljenja za to prositi nismo mogli, na korajžo streljati pa si tudi nismo drznili v strahu, da bi se nam ne pripetilo kaj enakega, kot n. pr. na novi maši v Dražgošah v dan 27. julija, kjer so fantom možnarje sekvestrirali. Kazni se pa vsakdo boji, če ima tudi pri tem najboljše patriotske namene. Vis. c. k. dež. vlada pa lahko iz tega previdi, da njeni ukazi in ukrepi tudi niso vedno in vselej — na pravem mestu! Kdor bere, ta naj ume!

Skupščina družbe sv. Cirila in Metoda v Ilir. Bistrici.

Sprejem

Ob skupščinah družbe sv. Cirila in Metoda se Slovenci po navadi zopet najdejo. Starim se oživi spomin na čase skupnega delovanja, mladi pa se navdušujejo za ono, kar bi vsakemu Slovincu moralo biti sveto. Lep tak praznik je bil včeraj ob mejni skalni Notranjske. Trnovčani in Ilir. Bistričani so se združeni potrudili, da so gostom prijazno svoje domovanje priredili kar moči prikupljivo.

Pred kolodvorom sta pred slavalokom s pomembnim napisom: »Vam, ki v resnici ljubite slovenski rod«, pozdravljala načelnik ondotne moške družbene podružnice gospod nadučitelj Zarnik in načelnica ženske podružnice gospa Bachman, ki je izročila gospodu prvomestniku magr. T. Zupanu lep šopek. Gospod prvomestnik se je navdušeno s mladeniškim ognjem zahvaljeval na pristranem sprejemu, na kar so skupščinarji odkorakali v Trnovo, kjer sta jih pozdravljala gospod župan Valenčič in g. dekan Kržišnik. Po sveti maši, katero je daroval gospod dr. Kržišnik in pri kateri so peli domači pevci, in po kratkem obisku dekan Veselovega groba je bil odhod v Ilirsko Bi-

strico. Korakali smo tja skozi slavalok, na katerem so se blestele besede: »Dolžnost je Tvoja narod zaveden, veren zarod!« Pozdravljaj je tu ilir. bistriški župan gospod Žnidaršič. Odgovarjal je vsakokrat prvomestnik č. g. Tomo Zupan.

Najlepša sloga je vladala mej skupščinarji. Po kratkem odmoru na vrtu hotela »Ilirija«, kjer so brezplačno pogoščevale skupščinarje ilirskobistriške dame, pričela se je v čitalniški dvorani

skupščina.

Na skupščini smo opazili tudi letos posebno številno zastopano slovensko ženstvo, počastil je s svojim dohodom skupščino tudi prvomestnik istrske družbe sv. Cirila in Metoda, državni poslanec g. Spinčič, opazili smo dalje z radostjo ozdravljenega voditelja tržaških Slovencev g. dr. Rybača.

Prvomestnikov pozdrav.

Prvomestnik je v otvoritvenem govoru upravičeno povdarjal veselje skupščinarjev, da jim je omogočeno zborovati v lepi ilir. bistriški dolini, ki ima zdrav, navdušen narod, ker je imel ta narod dobre učeničke. Spominjal se je teh mož: Antona Valenčiča, ki se je od prostaka povspel do generala v cesarski armadi in ki tudi v plemstvu ni pozabil svojega rodu. Spominjal se je Frana Bilca, Matija Ličana, ki je ustanovil čitalnico, spominjal se je dekana Vesela ter izročil podarjeni šopek za grob Veselov, in spominjal se je Janeza Bilca, moža, katerega je častil tudi Miklošič in katerega pesniški vir ostane neusahljiv. Take učitelje je imel tu narod, končal je gospod prvomestnik, zato ste v prvi vrsti Vi poklicani, soditi vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda, ako je storilo svojo narodno dolžnost.

Poročila.

Nato sta skupščinarjem podala vzorno sestavljeni poročili glavni tajnik č. g. Ant. Žlogar in glavni blagajnik gospod profesor Martin Petelin. O tem smo podali že včeraj obširno poročilo.

Gospod tajnik je povdarjal, da mnogo podružnic ne deluje, in izrekel željo, da bi podružnice boljše uvaževale svoja pravila, po katerih smejo prirejati tudi gledališke igre in zabave. Tako bi širile pouk mej narod, a družbi bi pomnoževale dohodke. Povsod se da kaj storiti. Za vzgled bodi gospod Hrašovec, ki celo v nemškem Gradcu nabere za družbo veliko svoto. V družbenih zavodih je 2460 šolskih otrok. Udov je imela družba 9309, a bili so časi, ko jih je imela že 12000. Da se število udov zopet pomnoži, naj podružnice ne bodo speče, ampak bedne! Jedro družbenega delovanja so ženske podružnice, katerih prva se je ustanovila ravno v Ilirski Bistrici.

Po tajnikovem poročilu so se oglasili opoludanski zvonovi. Skupščinarji so stoji molili angeljsko češčenje.

Tudi o blagajnikovem poročilu smo obširnejše že včeraj poročali. Veselo dejstvo je, da ima letos družba 497 K prebitka, dočim je lani imela 2110 K nedostatka. Izmej posojilnic podpirajo družbo posebno štajerske posojilnice, izmej podružnic so najdelavnejše ljubljanske in kamniške. Iz blagajnikovega poročila smo tudi posneli, da »Naroda« zabeležuje znatno svoto darov, dočim na naše uredništvo ni bilo odposlanih mnogo darov. To prihaja od tod, ker naši somišljeniki svoje prispevke družbi naravnost pošiljajo.

Obe poročili ste se sprejeli z velikim navdušenjem, saj je tudi poročilo nadzornika č. g. župnika Vrhovnika javljalo, da je vse v najlepšem redu.

Volitve

so se izvršile soglasno. Na predlog župana g. Žnidaršiča je bil vsaklikom soglasno mej velikimi ovacijami izvoljen prvomestnikom zasluzni dosedanj prvomestnik mnegr. Tomo Zupan, tudi ostali odborniki so bili vsaklikom zopet izvoljeni, v nadzorništvo pa tudi soglasno gg. Iv. Vrhovnik, Fran Povše, Martin Malenšek, Fran Ravnihar, Oroslav Dolenc, v razsodništvo gg. Andrej Kalan, dr. Majaron, dr. Munda, prof. Pleteršnik, dr. Stor.

Za tržaško šolstvo.

K besedi se je oglašil g. dr. Rybač, ki se je oziral na velike stroške, katere ima družba s tržaškim šolstvom radi tega, ker ne izpolnjuje svoje dolžnosti napram slovenskim otrokom oni, katerih dolžnost bi to bila. Kljub temu, da so družbini stroški za šolstvo v Trstu in okolici ogromni, sklenila je družba vendar še razširiti svojo štirirazredno deško šolo v petrazrednico. Za ta sklep se zahvaljuje govornik v imenu vseh Tržačanov, s prošnjo, da bi se isto zgodilo tudi z dekliško šolo. Cuje se, da je nevarnost, da se otroški vrtec na Greti opusti. To bi bilo jako obžalovati, ker je Greta najbolj izpostavljen kraj. Dasi ondi prebivajo Kranjci in Štajerci, so ti »čufarji«, kakor

jih imenuje ljudstvo, pri volitvah naši najljubejši nasprotniki. Z malo podporo bi bilo morda mogoče vzdržati ta otroški vrtec, kar govornik vodstvu toplo priporoča.

Govornik preide nato na slovensko šolstvo v Trstu, deč, da bi bil Trst naš, ako bi imeli dovolj slovenskih šol. 18 let je že preteklo in od 1400 slovenskih očetov podpisana prošnja za slovensko šolstvo še ni rešena. Namestništvo nam je pred tremi leti dejalo, naj tržaški Slovenci pošiljajo svoji deco v okoličanske šole. (Ogorčeni vakliči.) Kaj bi tržaški namestnik dejal, ako bi mi dejali, naj on svojo deco pošilja v Škedenj? Proglasil bi nas za blazne. (Demonstrativno ploskanje.) Mi smo uležili rekurz, a v Avstriji, ki hoče biti tudi civilizirana, ne moremo doseči niti rešitve rekursa. Govornik predlaga, naj bi se družben odbor obrnil do slovenskih poslancev brez razlike strank, da se odločno potegujejo za to, da se reši še enkrat to vprašanje, ki ni sramotno za nas, pač pa za one, ki nosijo odgovornost. Samo v nemških šolah v Trstu je nad 2000 slovenskih otrok, veliko število jih je na laških občinskih šolah — za te otroke pa ni slovenskih šol. Za Nemce v Trstu vlada vzdržuje ljudske šole, gimnazijo in realko — a so razredi na teh šolah, v katerih ne najdete niti enega Nemca. To je resnica. Takrat, ko dobimo slovenske šole v Trstu, videlo se bo, da morje adrijansko je bilo in bo slovansko! (Navdušeno pritrdjevanje.)

Ta govor odlič. zastop. trž. Slovencev je vzbudil splošno pozornost in veliko ogorčenje proti vladi, ki se upa na tak način postopati napram množicam slovenskih šolskih otrok v Trstu in ki jih izroča potujočevanju, kar gotovo ni v interesu avstrijske države ob Adrijanskem morju. »Mi hočemo odgovor na rekurz!« šumelo je po dvorani. Naše mnenje je to, da si moramo tak odgovor izvojevati z vsemi sredstvi. Ako do prihodnjega zasedanja drž. zbora pravičnega vladnega odgovora ne bo, tedaj je dolžnost poslancev opozoriti v drž. zboru na to kričečo krivico in če tudi z obstrukcijo izsiliti odgovor. Ako se vlada ne ozira niti toliko na pravico, da bi bila v 18 letih dala odgovor na vprašanje, tedaj se tudi nam ni treba ozirati na tako vlado, ki naj tudi zasedanja drž. zbora nima. Nkakor ne smemo več dopustiti, da bi se na stotine slovenskih otrok vsako leto metalo lahonstvu in irendenti v žrelo.

Z ozirom na govor g. dr. Rybača je izjavil g. prvomestnik, da bo vodstvo družbe tudi v tem pogledu storilo svojo dolžnost. (Odobranje.)

Razne stvari.

G. Hanibal Škulj iz Trsta se je pritoževal, da ni nič skupička z razglednicami. Naj bi se pri veseljah ne prodajale privatne razglednice, ampak samo razglednice v družbino korist. Užigalice proda »Lega« na milijone, istotako istrska družba, naše užigalice so trgovcem prodaje in tudi prešlebe. Pritožbo o užigalicah je izrazil tudi g. Močnik. G. prvomestnik je dejal, da se bode dogovoril z gg. bratoma Perdano. G. Škerlj je dejal, da je pripravljen založiti društvene piskote.

Zborovanje je končal prvomestnik s slava klci presvetlemu cesarju, kateremu se je poslala tudi udanostna izjava.

Banket.

ki se je vršil na vrtu hotela »Ilirija«, je bil jako animiran. Udarjali so pri banketu hrvaški tamburaši in popeval je mešan zbor. Govore je otvoril gospod prvomestnik z napitnico na cesarja. Župan g. Žnidaršič je napil družbi in njenemu odboru.

Državni poslanec g. Spinčič je govoril kot prvomestnik bratske istrske šolske družbe v ime istrskih Slovanov in slovensko hrvaških poslancev v državnem zboru z željo, da bi Hrvatje in Slovenci bili eno tudi v bodočnosti. Pozdravlja družbo, ki kaže, kako morajo Slovenci delati. (Navdušeno odobranje.) Složno delo za narod, to prinese spas.

Poslancu Spinčiču je napil g. Luka Svetec.

Gospa Ponikvarjeva je govorila v imenu tržaškega slovenskega ženstva, kanonik č. g. Treiber je opisoval koroške razmere, ki so sedaj tem bolj žalostne, ker so po novem volivnem redu Slovenci še bolj razdeljeni, ter je izrekel bojazan, da utegnejo Slovenci pri bodočih deželnozborskih volitvah zmagati samo z enim kandidatom in izgubiti dva mandata, ter da se bodo obdržali le v velikovškem okraju.

Č. g. dekan dr. Kržišnik je izrekel napitnico v ime Štajercev, katerih ni bilo nobenega na skupščini. Govoril je za to, da opustimo nazivanje ženskih imen na »ci« in se poprimemo nazivanje na »a«, posebno da rabimo slovanska imena. Opozarjal je na žalostne razmere na Koroškem in dejal, da je pač sramotno, ako niti na Kranjskem, kjer smo Slovenci v večini, ne moremo za-
brani tujstvu prodiranja.

Udeležniki so poslali brzojavko skupini Strossmayerju. Po banketu so si nekateri udeleženci ali ogledali izvir Bistrice, drugi pa so ostali skupaj v prijateljskih pogovorih. Zvečer so se razkropili udeležniki na vse kraje domovine s klici: Na pomoč družbi sv. Cirila in Metoda!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. avgusta.

Tržaški škof dr. Nagl je došel v sredo s popoldanskim vlakom v spremstvu mil. gospoda prošta dr. Eiberta v Novo mesto. Za nekaj dni odide v naše dolenske Toplice.

Nameščen kot drugi kapelan v Idriji je č. g. Lovro Lah.

Vesela vest. Goriški rojak, po svojih vrlih dobro poznati g. dr. Josip Srebernič, nekdanji član katol. „Danice“ ter sedaj suplent na goriški višji gimnaziji, je sprejet po prizadevanju gosp. knez nadškofa v višje duhovsko izobraževališče „Collegium Germanicum“ v Rimu, da se po dovršenih študijah posveti duhovskemu stanu. Čestitamo vrlému gospodu, a ob enem izrekamo javno zahvalo za ta čin prevz. knezu in nadškofu.

Duhovske zadeve z Goriškega. Preč. g. Ignacij Valentinčič, župnik na Št. Viškgori, je imenovan župnikom v Renčah pri Gorici. — Vič. g. Henrik Peter nel, administrator v Jagerščah, je imenovan župnikom istotam. — Mesto prošta prvo stolne cerkve v Gorici je razpisano do 31. avg. t. l. Pravico patronata zvršuje to pot visokorodni g. Henrik baron pl. Codelli. — Konkurs za faro Št. Viškegore je odprt do zadnjega avgusta t. l. (Patron je verski zaklad). — Duhovne vaje. Prvz. knez in nadškof vabi v posebni okrožnici duhovščino goriške nadškofije k duhovnim vajam, ki se bodo vršile v latinskem jeziku od 25. avg. zvečer do 29. zjutraj ter v nemškem jeziku od 1. sept. zvečer do 5. sept. zjutraj v osrednjem semenišču.

Iz celovške škofije. Do 23. avg. je razpisana župnija Borle, do dne 31. avg. pa mesto kateheta na meščanski šoli v Volsbergu. — V Št. Pavlu je dne 29. jul. umrl benediktinec č. o. Oto Rössler, star 31 let. N. p. v m. l. — Prestavljena sta gg. provizorja: Janez Keuschnig iz Hohenpressena v Viže in France Ott iz Iršena v Marija Vajče.

Vpokojen je na lastno prošnjo prof. na I. drž. gimnaziji v Ljubljani gosp. Frid. Žakelj ter je dobil naslov šolskega svetnika.

Štirje brati. Č. g. Tribnik Karol, župnik v Jurjikoštru, je dne 4. t. m. obhajal 30. letnico službovanja svojega kot duhovnik. Slavnost se je vršila v ožjem krogu njegovih troje bratov, ki so učitelji, namreč gg.: Arnošt, nadučitelj na Spodnji Poljskavi, Ludovik, nadučitelj v Zrečah, in Henrik, učitelj v kaznilnici v Mariboru. Še mnoga leta vsem štirim bratom!

Petdesetletnico svojega rojstva slavi 12. t. mes. istrski rodoljub gospod Slavoj Jenko v Podgradu. G. Sl. Jenko je rodom iz Trnovskega na Kranjskem.

Zaroka. V Ljutomeru se je zaročila gospica Angela Vrščič, iz znane rodoljubne rodbine trgovca Vrščiča v Ljutomeru, z g. Franom Čeh, učiteljem istotam.

Novomeščani vode iz novega vodovoda ne bodo še tako kmalu pili. Vodne naprave pri izviru ne gredo nič prav od rok. Pri rezervuaru si je voda poiskala svojo pot.

Pogreb gospe Jozefine Novakove. soproge ribniškega župana g. Novaka, je bil v sredo popoldne izredno veličasten. Izkazalo ji je zadnje čast mnogo ljudstva, med njim tudi mnogoštevilni duhovniki in dež. poslanec g. Jaklič. Naj v miru počiva!

Umrli je na Razdrtem v 81. letu svoje starosti trgovec in posestnik gosp. Karol Kavčič, v Mokronogu je pa umrl gosp. Josip Weibl. — V Celju je včeraj umrl ondodni trgovec Fr. Krick, bivši dolgoletni odbornik mestne hranilnice.

Na Rakek je došel včeraj na vaje pešpolk št. 87 iz Pulja. Nekaj vojaštva je nastanjenega tudi na Uncu. — Pešpolk št. 27 je imel včeraj strelne vaje v Bezuljaku. Nadzoroval jih je fml. pl. Chavanne.

Občinske volitve v Petrovčah so se vršile dne 10. julija 1902 popolnoma mirno in so se izvolili razun enega, kateri se je sam odpovedal, vsi dosednji odborniki. Potem je bila volitev župana in svetovalcev dne 27. julija t. l. Županom je bil sedaj tretjkrat izvoljen soglasno Anton Koren, svetovalci tudi enoglasno Franc E. Fridrih, Jakob Roter, grof Jurij Salm, Jurij Planinšek in Anton Vizjak. Blagajnikom je izvoljen Fr. Žujej.

G. Franc Sakser iz New Yorka, je bil pred tremi tedni od orožništva aretiran in pet dni v Logatcu v preiskavi ter je bil na prosto izpuščen proti varščini 3000 K. Zdaj je preiskava proti njemu ustavljena.

„Divji lovec“ v Logatcu. Iz Logatca se poroča: Ker smo čuli od raznih strani, da se slavno občinstvo moti radi začetka predstave „Divji lovec“, izjavljamo tu še enkrat, da se ona vrši v nedeljo dne 10. avgusta točno ob 4. uri popoldne v okusno opremljenih prostorih g. Amana v Gornjem Logatcu. Potrudili smo se, kolikor je le bilo v naši moči, da je avditorij dostojen za odlične goste, kateri so se prijazno odzvali našemu povabilu. Ker so pa s tem narastli tudi stroški, prosimo najtopleje slavne posetnike, naj ne štedijo z radovoljnimi prispevki, kateri so vendar namenjeni ubožni logaški šolski mladini.

Štajerske novice. Strela udarila je dne 1. t. m. ob 4. uri popoldne v gospodarsko poslopje Antona in Marije Magdič v Drakovcih pri Ljutomeru. Zgorela je hiša, gospodarsko poslopje in preša. Zavarovan je bil samo za majhno svoto 600 K. Strela je udarila dne 1. avgusta popoldne v Gornjem Porčiču v jagnet in je ubila zraven stoječega Ferdin. Ketiš. Tri blizu stoječe otroke je omamilo. Vdarilo je tisti dan pri Sv. Antonu v cerkveno poslopje, katero je do tal pogorelo. Tudi eno kravo je ubilo. — O požaru v Podovi dne 30. julija se piše, da sta zgorela dva otroka, 5 in 4 leta stara, Ivana Fingušta v Podovi. Požarni brambovci so prihiteli iz Rač, Fram, Maribora in iz Cirkovc. Škode je 100.000 K. — Zgorela je v sredo po noči hiša, klet in preša Martina Zemljič na Policah pri Radgoni. Na kak način je ogenj nastal, se ne ve. Zgoreli sta tudi dve svinji.

Koroške novice. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand se je mudil minuli teden s svojo soprogo na svojem posestvu v Lölingu. — Dne 30. julija je stal vojak Jan. Kastrun pred vladno hišo v Celovcu na straži. Nakrat se zgrudi čisto nezavesten na tla. Morali so ga odpeljati v bolnišnico. — Prestavljen je učitelj gospod A. Mužik iz Pokrč v Velikoves pri Beljaku. — Pod Velikim Zvonarjem je zgorel neki tujec, ki je na prostem žgal ogenj, da bi se segrel. — V Celovcu se je leta 1901 poročilo 191 parov. Porodilo se je 814 otrok, in sicer 338, t. j. 437 odstotkov zakonskih, in 473, t. j. 58,3 odstotkov nezakonskih. Fantov je bilo 411, t. j. 50,7 odstotkov, deklet 400, t. j. 49,3 odstotkov. Umrlo je 810 oseb.

Goriške novice. Procesija na Sv. Goro. Procesija, ki jo vprizori italij. kat. delavsko društvo, gre 17. t. m. na Sv. Goro. Ob treh zjutraj bode v stolnici sveta maša in obhajilo. Ob 4. uri odhod. Ob 8. uri bode na Sv. Gori sv. maša in obhajilo. Ob pol 10. pa bode imel prevz. knez nadškof pontifikalno sv. mašo. Med mašo bode kratek nagovor. Peli bodo združeni cerkveni pevski zbori iz Podturna, Ločnika, Koprive in Šlovrenca. — Cerkevica na Krnu je že pod streho. Dasi je delo nekoliko nagajalo, so jo vendar dovršili. — Z zidarstva se je padel v Solkanu zidarstva vajenec Jožef Srebernič. Dečko se je prijel za desko, da bi se pospel na oder, deska se je vlomila ter je padel na tla. Spodnja deska mu je prišla v korak in ga pretrgala. Prepeljali so ga v bolnico, a je malo upanja, da okreva. — Ponesrečil se je v trnovskem klanecu pri Kobaridu F. Juretič po d. Fedrih iz Kobarida. Prišel je pod konje, ki so mu poteptali rebra.

Srečna Sevnica! Požarna bramba v Sevnici priredi v nedeljo svojo veselico, kakor kažejo lepaki, ki nosijo na prvem mestu nemško vabilo. Tudi gledališka predstava bode nemška, torej kaj hočete še več, slo-

venski Sevnčanje? Ali ni to dovolj prezirljivo za vašo slovenska tla. Sosedna gasilna društva niti ne odgovore za to slavnost in na ta vabila, kar je popolnoma umevno. Kolikor je zavednih Sevnčanov, naj nikar ne podpirajo te nemške slavnosti, saj se jim nudi v sosednem Mokronogu tudi isti dan lepa slavnost, 20letnica požarne brambe z izbornim programom, ki bo gotovo nadkrilila sevnške nemškutarje z njih politiko, ki gotovo ni na mestu za sevnško požarno brambo.

Beljaške novice. Dne 23. julija po noči ob pol eni uri je začel goreti hlev hiše št. 39 v Šmartnem pri Beljaku in je vse, kar je bilo lesenega pogorelo. Tudi živina bi bila kmalu zgorela, ako bi se ne bili ljudje še o pravem času na njo spomnili. Hlev je lastnina gospe Musseg iz Beljaka; zavarovan je bil za 1600 K, škoda se ceni na 2000 K. Vzrok ognja je neznan; sluti pa se, da ga je zlobna roka zanetila, ker je začelo od znotraj goreti. — Dne 23. julija po noči ob četrt 12. uri skočil je raz mestnega mosta v Dravo Pavl Glanzer, kočijaž g. dr. Eggerja v Beljaku, ter takoj utonil. Vzrok je neznan. Tisti večer je bil med 10. in 11. uro še v neki gostilni, pil tri vrčke piva in prav veliko govoril. Med govorjenjem je »partee« umrlega tovarnarja Brandta trikrat iz žepa potegnil, ga ogledoval in rekel: „Poglejte, tako bom tudi jaz enkrat naredil.“ Dasi ravno je nekoliko sumljivo govoril, mu navzoči vendar niso verjeli, da resnico misli. Ko ga je natakrica vprašala, ako želi še en vrček piva, je dejal: »Ne, jaz moram hitro iti, in res odšel je v večnost. — V soboto dne 26. julija izginila je vdova Marijana Pirkar, bivša šolska sluginja v Šmartnem. V pondeljek dne 29. jul. našli so njen robec na obrežju Drave pod Šmartnem, iz česar se sklepa, da je v Dravo skočila in utonila, posebno še, ker je bila dalje časa bolna in v velikih stiskah. Zapustila je 10letnega sina katerega se je njegova teta usmiliła. — Skopčar Ign. Mohar ponesrečil je dne 28. julija zvečer okoli 8 ure, ko je na tukajšnjem južnem kolodvoru postavljaj daljeznak na prosto. Vtrgala se je veriga, prišel je pa pod vzdigovalno utež in se na trebuhu močno poškodoval. Prenesli so nesrečnega v bolnico.

Brezlični brzojav dobi avstrijska mornarica v Pulju za o priliki prihod njih vaj.

V gnojnici utonil je predvčerajšnjim zvečer užitar Fr. Balantič z Brega pri Kranju. Pil je v raznih gostilnah v Hote-mažah in konečno zašel v neko gnojnico, kjer je utonil. Dobili so ga naslednji dan.

V Savi utonil je 6. t. m. popoldne 15letni sin litjskega čevljarja Jan. Lapa. Kopal se je z več drugimi fanti in hotel pod litjskim mostom preplavati Savo. Trupla do včeraj še niso našli.

Treščilo je 5. t. m. zvečer v poslopje posestnice J. Resman v Lopnu, občina Bela pri Zel. kapli. Zgorela je hiša z gospodarskim poslopjem vred.

Roparski napad v spanju V Gradcu so našli včeraj zjutraj na obrežju Mure 61letnega moža, tesarja Haferja, ki je bil popolno premočen in brez vse moči. Odvedli so ga v mestno bolnico. Tu je povedal, da se je prejšnji večer pripeljal z vlakom in potem utrujen zaspal na klopi na obrežju. Kmalu pa ga je zbudil neki neznanec, povabil seboj in ga, ko sta napravila nekaj korakov, pahnil v Muro. Le z največjo težavo se je rešil iz vode, potem pa opazil, da mu je izginila ura z verižico ter 40 K denarja.

Socialno-demokratski fiasco v Pulju. Socialisti v Pulju bodo prodali svojo tiskarno, njihovo glasilo »Proletario« bode prenehalo izhajati. Delničarji bodo izgubili 7000 K.

Obesil se je v gozdiču blizu Maribora domobranec Beutler na nekem drevesu. Pravočasno ga je rešil neki šetalec in ga s pomočjo orožnika odvel v vojašnico. Beutler se je zbal kazni, ker je predolgo izostal.

Smrt v vodi. Potok Hobošica je zahteval zopet svojo žrtv. Utonil je pri Fužini po noči od 5 do 6. t. m. Jakob Inglič iz Podgore. Padel je najbrže z visokega brega in obležal mrtev v vodi.

Nemška kultura v Celju. Pod tem naslovom smo danes teden po štajerskih li-

stih posneli vest, da je strojevodja Nemeš Kandolf v Celju pred več tedni razbil glavo nekemu vozniku. »Slov. Gospodars« danes preklicuje omenjeno vest ter pravi, da je bil speljan na led. Na vsej stvari ni torej prav nič res.

Iz Sinja nam poroča prijatelj, da se ondodna železnica otvori šele 1. septembra 1903. — Ondi in v okolici vlada velika suša. Cel minuli mesec je padlo le 26,7 mm dežja v enem dnevu. Najvišja temperatura je bila 34° C v senci.

Drage črešnje. »Mir-u« se poroča iz Medgorij: Letos so pri nas črešnje posebno dobro obrodile. To je z veseljem gledal tudi neki stari mož v Zgornjih Medgorjah, ki je od p. d. Koračaja za 50 let vzal bajto in polje v najem. Tako je imel pravico uživati sadje, a drevesa niso njegova. Kakor rečeno, je naš mož s posebnim veseljem gledal obile črešnje. Ker je mož star, seve ni mogel na drevo, in zato si izmislil nekaj posebnega, — z dobrim prijateljem poseka drevo, da more črešnje obrati in jih peljati v Celovec na prodaj. Dobro jih je prodal — a vendar se mu kupčija ni izplačala! Gospodar bajte ni bil zadovoljen, da mu je najemnik posekal lepo drevo, šel ga je tožit, in sodnija je prisodila ljubitelju črešenj — 50 kron! Zdaj se pa svojih črešenj ne veseli več!

Kotiček za liberalce.

Dokazana klerikalna sleparija. »Naroda« piše: »S molnikarske kupčije. Ne samo naš »prečastiti« Luka, tudi na Čškem napravljajo duhovniki izborna kupčijo z lursko vodo. Župnik Sorejs v Lihobu naravnost krošnjarji z lursko vodo po svoji in sosednjih župnijah ter jo vsiljuje najrevnejšim ljudem per liter samo — 3 K. Neki kemik je to čudodelno vodo natančno preiskal, pa ni mogel najti nikake razlike med to ia vodo iz — Labe. — Čudno je le, da se okrajni zdravniki in oblastva sploh ne postavijo proti takemu »leparstvu«. Tako je! Zlaj prosimo samo še tega vsevedne liberalce, da ekspresno Bogu Ožetu naznanijo kemično sestavino vode, s katero bo smel z dovoljenjem oblastev in okrajnih zdravnikov čudeže delati. Bisage dno se je udrlo slovenskemu narodu. To je žalostna resnica, ki nam jo je v uvodnem članku razjasnil »Slov. Naroda« z znano milobo. Katastrofa se je zgodila s tem, da je neki župnik nekje na Štajerskem priporočil, da naj ljudje dajo kakšen prostovoljen prispevek za katoliško univerzo v Solnogradu. Vsi liberalni advokati in agentje so seveda prepričani, da je njihova sveta dolžnost, z znano nesebičnostjo skrbeti, da se ne odre slovenski kmet.

Ljubljanske novice.

O novem pokopališču v Štepanji vasi ve poročati današnji uradni list, da bo ondodna podružnična cerkev postala pokopališka cerkev, da nastavijo ondi posebnega duhovnika, ki bo trupla v cerkvi blagoslavljal in nato pokopaval ter da duhovščina ljub. župnij radi daljave tja ne bo spremljala. pogrebom. Konečno pripominja ta list, da se povečano in razmeram primerno urejeno pokopališče ogradi s seženj visokim zidom. — Na merodajnem mestu smo poizvedeli, da o vsem tem še ni nič definitivnega določeno.

Ponesrečen kolesar. Na sv. Petra nasipu blizu jubilejnega mostu se je včeraj popoldne po 5. uri strlo prednje kolo kolesarju 23letnemu pomočniku pri Bončarju Josipu Glogovškemu iz Blance pri Zid. mostu. Glogovšek je padel tako nesrečno, da je dobil nevarne notranje poškodbe ter obležal nezavesten. Prepeljali so ga v deželno bolnico. Pretresli so se mu tako možgani, da so ga morali oddati na oddelek za opazovanje duševnega stanja.

Tepež. Janez Prime in Anton Anžun sta bila aretovana, ker sta se na Hauptmanci strela.

Povožen. Sinoči je neki biciklist na Dunajski cesti povozil dijaka K. Š in ga lahko poškodoval.

Razne stvari.

— **Najnovejše od raznih strani.** Poneverjenja. V Bischofshofu so odpustili iz službe postajnega načelnika pl. Milborn, ker se je pokazal primanjkljaj 16 tisoč kron. — V Budjevecih so prijeli bivšega nadzornika ondodne mešč. pivovarne, Neugebauerja, ker je ponarejal bilance in si prisvojil večje svote. V zadevo je zapletenih še več oseb. — Mestnega tiskarja v Sobotici Tomca so prijeli na potu v Srbijo. Oslepeli je več ljudi za mnogo tisoč kron. — Celu družino umorili so neznan roparji v Petershofu pri Schwerinu. Umorjena sta zakonska Treu s štirimi otroci. — Obesili so včeraj v Glincah pri Vratislavi ru-

